EVROPSKÝ PARLAMENT 2009 - 2014

Dokument ze zasedání

6. 3. 2012 B7-0129/2012

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o zprávě o pokroku Bosny a Hercegoviny za rok 2011 (2011/2888(RSP))

Doris Pack
za Výbor pro zahraniční věci

B7-0129/2012

Usnesení Evropského parlamentu o zprávě o pokroku Bosny a Hercegoviny za rok 2011 (2011/2888(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na Dohodu o stabilizaci a přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Bosnou a Hercegovinou na straně druhé podepsanou dne 16. června 2008 a ratifikovanou všemi členskými státy EU a Bosnou a Hercegovinou,

– s ohledem na rozhodnutí Rady 2008/211/ES ze dne 18. února 2008 o zásadách, prioritách a podmínkách evropského partnerství s Bosnou a Hercegovinou a o zrušení rozhodnutí 2006/55/ES[1],

– s ohledem na rozhodnutí Rady 2011/426/SZBP ze dne 18. července 2011, kterým byl jmenován zvláštní zástupce Evropské unie v Bosně a Hercegovině[2],

– s ohledem na závěry Rady týkající se Bosny a Hercegoviny z 21. března 2011, 10. října 2011 a 5. prosince 2011,

– s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě nazvané „Strategie rozšíření a hlavní výzvy v letech 2011–2012“ (COM(2011)0666) a na zprávu o pokroku Bosny a Hercegoviny za rok 2011 přijatou dne 12. října 2011 (SEC(2011)1206 v konečném znění),

– s ohledem na své usnesení ze dne 17. června 2010 o situaci v Bosně a Hercegovině[3],

– s ohledem na společné prohlášení ze 13. meziparlamentního setkání Evropského parlamentu a Parlamentního shromáždění Bosny a Hercegoviny, které se konalo v Bruselu ve dnech 19. a 20. prosince 2011,

– s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že Evropská unie pokračuje ve své jednoznačné podpoře suverénní a jednotné Bosny a Hercegoviny; vzhledem k tomu, že jedním ze základních politických cílů EU je urychlit pokrok této země na cestě k přistoupení k EU a zlepšit tak kvalitu života všech jejích občanů; vzhledem k tomu, že tento pokrok vyžaduje fungující orgány na všech úrovních a angažovanost politických představitelů země;

B. vzhledem k tomu, že budoucnost Bosny a Hercegoviny je v Evropské unii a vzhledem k tomu, že vyhlídka na členství v EU je jedním z faktorů, které nejvíce sjednocují obyvatelstvo země;

[1] Úř. věst. L 80, 19.03.08, s. 18.
[2] Úř. věst. L 188, 19.7.2011, s. 30.
[3] Přijaté texty, P7_TA (2010)0238.

C. vzhledem k tomu, že hlavní odpovědnost za úspěšný proces přistoupení k EU nese tato kandidátská země sama a na přípravách by se měli podílet zejména volení zástupci země, kteří by měli být odpovědni občanům, přičemž tyto přípravy by měly vycházet ze společného přístupu k naléhavým politickým, hospodářským a sociálním problémům této země; vzhledem k tomu, že Bosna a Hercegovina má příležitost stát se členem EU jedině jako sjednocená země a snaha o oslabení funkčnosti státních orgánů připraví všechny občany o příležitost požívat výhody vyplývající z přistoupení k EU;

D. vzhledem k tomu, že představitelé politických stran se dokázali po patové situaci, která trvala přibližně patnáct měsíců, v zásadě dohodnout na nové státní vládě, která byla poté vytvořena;

E. vzhledem k tomu, že bezvýchodná politická a institucionální situace znemožnila zemi pokračovat v tolik potřebných reformách, které by umožnily přiblížit zemi EU, zejména v klíčových oblastech, jako je budování státu, správa věcí veřejných a uplatňování zásad právního státu a v přibližování se evropským standardům; vzhledem k tomu, že neexistence vlády v tomto státě měla dopad také na schopnost přijímat soudržné hospodářské a daňové politiky;

F. vzhledem k tomu, že reforma ústavy stále zůstává klíčovou reformou pro přeměnu Bosny a Hercegoviny v efektivní a plně funkční stát;

G. vzhledem k tomu, že v zemi s různými správními úrovněmi je nezbytná řádná koordinace mezi jednotlivými zúčastěnými stranami a že je potřeba upřímná spolupráce pro posílení její schopnosti vyjadřovat se jednotným způsobem; avšak vzhledem k tomu, že žádný systém koordinace nemůže nahradit tolik potřebnou politickou vůli; vzhledem k tomu, že spolupráce může přinést hmatatelné výsledky ve prospěch všech občanů, jak dokazuje uvolnění vízového režimu, ovšem v mnohých případech jí chybí nezbytná koordinace;

H. vzhledem k tomu, že politickým cílem zvláštního zástupce EU a vedoucího delegace s posílenými pravomocemi je poskytovat poradenství EU, usnadnit politický proces a zajistit jednotnost a soudržnost opatření Unie;

I. vzhledem k tomu, že složitá struktura soudního systému bez existence celostátního nejvyššího soudu, nedostatečná harmonizace čtyř vnitrostátních jurisdikcí, politické zasahování do soudního systému a problematika kompetencí celostátních soudních orgánů ohrožují fungování soudnictví a brání reformnímu úsilí;

J. vzhledem k tomu, že policejní mise EU vytvořená v roce 2003 byla prodloužena do 30. června 2012 s cílem přejít na financování budoucích činností z nástrojů Společenství a vytvořit strategické poradní kapacity v oblasti vymáhání práva a trestního soudnictví v rámci Úřadu zvláštního zástupce EU;

K. vzhledem k tomu, že Bosna a Hercegovina napomáhá s probíhajícími soudními procesy a žalobami souvisejícími s trestním stíháním válečných zločinů a spolupracuje, pokud jde o předané případy;

L. vzhledem k tomu, že korupce má i nadále obrovský negativní vliv na sociálně-hospodářský a politický rozvoj země;

M. vzhledem k tomu, že obchodování s lidmi je závažným zločinem a hrubým porušováním lidských práv; vzhledem k tomu, že Bosna a Hercegovina je pro účely obchodování s lidmi, zejména se ženami a dívkami, zemí původu, tranzitu i určení;

N. vzhledem k tomu, že chybí vyhlídky na získání zaměstnání, zejména mezi mladými lidmi, což brzdí pokrok země a přispívá k sociálnímu napětí;

O. vzhledem k tomu, že spolupráce s ostatními zeměmi v regionu je základním předpokladem trvalého míru a usmíření mezi Bosnou a Hercegovinou a západním Balkánem;

Obecné poznámky

1. vítá vytvoření nové celostátní vlády na základě dohody představitelů politických stran týkající se řady důležitých oblastí; vyzývá k plnému provádění dohody vyřešením otevřených otázek, včetně přijetí rozpočtu na rok 2012 a jmenování ředitelů státních agentur; vyzývá politickou elitu, aby stavěla na kladných výsledcích, jichž bylo dosaženo v rozvoji země, které mohou být další pobídkou procesu začlenění do EU, a také aby znovu zahájila konstruktivní dialog o dalších důležitých reformách;

2. je znepokojen omezeným pokrokem, jehož Bosna a Hercegovina dosáhla jako potenciální kandidátská země pro přistoupení k EU v oblasti stabilizace a sociálně-hospodářského rozvoje; je nicméně toho názoru, že pokrok v procesu přistoupení k EU přínosný pro občany Bosny a Hercegoviny je možný, budou-li hlavním vodítkem pro další opatření usilovná snaha, politická odpovědnost, kultura kompromisu a společná vize budoucnosti země; vybízí orgány Bosny a Hercegoviny, aby přijaly konkrétní kroky, kterými by zemi přivedly zpět na cestu směřující do EU;

3. připomíná všem politickým činitelům Bosny a Hercegoviny, že reformy na cestě k integraci do EU musí být přínosem pro obyvatelstvo Bosny a Hercegoviny a že je jejich povinností vůči občanům dosáhnout kompromisu, účinné koordinace a shody v otázkách reforem a tyto reformy provést; připomíná, že funkční stát, stejně jako funkční vláda a správa také představují podmínku pro to, aby byla žádost o členství v EU přijata; naléhavě žádá všechny politické činitele, aby provedli nezbytné ústavní změny a usilovali o další klíčové reformy a také aby se zaměřili na vytváření podmínek pro vstup dohody o stabilizaci a přidružení v platnost; zdůrazňuje, že přijetí odpovědnosti na místní úrovni a politický závazek jsou základním předpokladem úspěchu jakékoli finanční podpory EU; za tímto účelem vyzývá orgány země, aby vytvořily potřebnou strukturu pro decentralizované řízení (DIS) nástroje pro předvstupní pomoc (IPA); zdůrazňuje potřebu posílení koordinačních mechanismů pro plánování budoucí finanční pomoci EU, zejména v rámci nástroje pro předvstupní pomoc (IPA);

4. je přesvědčen o tom, že posílení centralizovaného státu neznamená oslabení územně samosprávných celků, nýbrž vytváří podmínky pro účinnou ústřední správu schopnou připravit celou zemi pro vstup do EU v úzké spolupráci s různými úrovněmi správy; zdůrazňuje proto, že je nezbytné posílit správní kapacity na všech správních úrovních, které se v rámci své činnosti zabývají záležitostmi souvisejícími s EU, jakož i koordinaci mezi jednotlivými orgány činnými v oblasti plánování finanční pomoci EU a ve všech sektorech, jež jsou relevantní pro provádění právních předpisů EU;

5. odsuzuje užívání štvavého slovníku a akcí, jež ohrožují proces mezietnického usmíření a fungování státních struktur;

Posílené zastoupení EU

6. vítá obecnou strategii EU týkající se Bosny a Hercegoviny včetně posílení zastoupení EU v této zemi tím, že vytvoří posílenou pozici zástupce EU pověřeného dvěma mandáty: funkcí zvláštního zástupce EU a vedoucího delegace; vyzdvihuje zásluhy zvláštního zástupce EU a vedoucího delegace při podpoře Bosny a Hercegoviny v otázkách spojených s EU a při ztotožňování se s procesem začlenění do EU na místní úrovni; plně podporuje ambice zvláštního zástupce EU a vedoucího delegace, pokud jde o pomoc orgánům Bosny a Hercegoviny při zařazení problematiky EU do samého středu politiky zajištěním jednotnosti, koordinace a soudržnosti opatření Unie; naléhavě v tomto ohledu žádá všechny politické činitele, aby úzce spolupracovali se zvláštním zástupcem EU; připomíná potřebu posílit přítomnost EU prostřednictvím jasných a komplexních strategií vypracovaných k různým problémům a zároveň prostřednictvím pevné a soudržné podpory zvláštního zástupce EU a vedoucího delegace ze strany všech členských států EU; poznamenává v této souvislosti, že EU musí vyčlenit dostatečné zdroje, včetně personálního obsazení, aby tak umožnila zastoupení v celé zemi, a tím napomohla dosažení požadovaných cílů zvláštního zástupce EU a vedoucího delegace;

7. žádá mezinárodní společenství, aby zvážilo, zda je třeba, aby existoval úřad vysokého představitele, a aby nalezlo způsoby, jak jej zrušit, a zajistit tak větší samostatnost v přijímání místních opatření a odpovědnost za vlastní záležitosti Bosny a Hercegoviny, přičemž je třeba mít na paměti, že by žádné z těchto kroků neměly mít negativní dopad na stabilitu země a tempo a výsledek tolik potřebných reforem; připomíná, že orgány Bosny a Hercegoviny musí v této souvislosti vyřešit otevřené záležitosti státního majetku a majetku obranných sil;

8. s uspokojením konstatuje významný přínos policejní mise EU EUPM a operace EUFOR Althea pro stabilitu a bezpečnost Bosny a Hercegoviny a považuje je za důležité prvky posílené obecné strategie EU týkající se Bosny a Hercegoviny; vítá výsledky EUPM, která přispěla k boji donucovacích orgánů a soudnictví Bosny a Hercegoviny proti organizovanému zločinu a korupci; bere na vědomí dohodu o ukončení EUPM do konce června 2012; připomíná potřebu náležitého převedení činnosti EUPM na projekty podpory financované z IPA a na strategickou poradní funkci v oblastech vymáhání práva a trestní spravedlnosti v rámci úřadu zvláštního zástupce EU; vítá výkonnou vojenskou úlohu operace Althea při podpoře úsilí Bosny a Hercegoviny o zachování bezpečného a jistého prostředí v rámci obnoveného mandátu OSN; zdůrazňuje, že je potřeba dále zlepšit dovednosti a profesionalitu bezpečnostních sil Bosny a Hercegoviny s cílem posílit místní odpovědnost a kapacity;

Politická kritéria

9. připomíná své stanovisko, že stát by měl mít dostatečné legislativní, rozpočtové, výkonné a soudní pravomoci, aby splnil podmínky přistoupení k EU;

10. vítá iniciativu parlamentního koordinačního fóra, které se zabývá legislativními otázkami začlenění do EU na různých úrovních správy věcí veřejných a které by mělo přispět

k tomu, aby se evropské téma stalo tématem vnitrostátním; přestože zatím nebylo možné dosáhnout žádné dohody ve věci konkrétních změn v ústavě, považuje práci dočasného smíšeného výboru za význam krok kupředu, neboť politici Bosny a Hercegoviny poprvé ustanovili institucionální formu projednávání změn v ústavě bez přítomnosti mezinárodního společenství a za účasti občanské společnosti, a to pro veřejnost otevřeným a transparentním způsobem;

11. je znepokojen skutečností, že sociální dialog zůstává slabý a konzultace sociálních partnerů spíše nahodilé; naléhavě žádá vládu Bosny a Hercegoviny, aby posílily správní kapacitu pro spolupráci s nevládními organizacemi a poskytly další podporu pro rozvoj občanské společnosti prostřednictvím posílení svých ambicí při formování sociálního dialogu s relevantními partnery; zdůrazňuje, že je potřeba vyjasnit pravidla pro uznávání a registraci sociálních partnerů a přijmout celostátní právní předpisy v oblasti reprezentativnosti sociálních partnerů;

12. poukazuje na to, že ústavní reforma je nadále klíčovou reformou pro přeměnu Bosny a Hercegoviny v efektivní a plně funkční stát; vyzývá parlamentní výbor, aby v tomto ohledu předložil konkrétní návrhy;

13. opakuje svou výzvu k tomu, aby bylo dosaženo dohody a aby se v plné míře plnila rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Sejdic a Finci a článek 2 dohody o stabilizaci, který vyžaduje respektování demokratických zásad a lidských práv; připomíná, že nehledě na případ Sejdic a Finci je rovněž obecně potřeba změnit ústavu tak, aby byl umožněn pluralističtější, demokratičtější a účinnější způsob vlády a pluralističtější, demokratičtější a účinnější státní struktury;

14. vyzývá veškeré kompetentní orgány, aby umožnily revizi příslušných právních předpisů a zajistily zřízení nezávislého, nestranného a účinného soudního systému v souladu s normami EU a mezinárodními normami s cílem posílit právní stát ku prospěchu všech občanů; vítá skutečnost, že bylo prostřednictvím strukturovaného dialogu dosaženo určitého pokroku, pokud jde o zajištění rovnováhy mezi soudními kompetencemi na úrovni vlády a úrovni subjektů; naléhavě přesto žádá vládu, aby účinně prováděla strategii reformy soudnictví a aby zabránila pokusům o oslabení celostátních soudních institucí, jako je například Vrchní rada pro soudnictví a trestní stíhání;

15. znovu opakuje výzvu k vytvoření nejvyššího soudu na celostátní úrovni a k jeho ukotvení do ústavního rámce, aby tak v zemi působil jako integrující činitel pro oblast soudnictví a zajistil postupnou harmonizaci čtyř různých právních systémů Bosny a Hercegoviny;

16. vítá pokrok, jehož bylo dosaženo s ohledem na přípravu ukončení mezinárodního dohledu v oblasti Brčko;

17. vítá přijetí zákona o sčítání lidu v obou komorách parlamentního shromáždění Bosny a Hercegoviny v návaznosti na dosažení politické dohody mezi představiteli politických stran; žádá orgány Bosny a Hercegoviny, aby neprodleně provedly veškeré nezbytné technické přípravy, neboť tento požadavek je nejen základní podmínkou možnosti přistoupení k EU, ale je též nezbytný pro sociálně-hospodářský rozvoj země;

18. v tomto ohledu znovu opakuje povinnost uplatňovat přílohu VII Daytonské mírové

dohody, a zajistit tak spravedlivá, komplexní a trvalá řešení pro udržitelný návrat vnitřně vysídlených osob, uprchlíků a dalších osob postižených konfliktem;

19. vyzývá orgány Bosny a Hercegoviny, aby účinně vyšetřovaly a soudně stíhaly případy korupce a zvýšily počet odsouzených jedinců, kteří se korupce dopustili; vítá ambici, která spočívá v zavedení akčního plánu potírat korupci ve veřejné službě; zdůrazňuje potřebu větší informovanosti veřejnosti o právních předpisech a postupech proti korupci a nutnosti zavést systém, který umožní občanům podávat zprávy o korupci; naléhavě rovněž vyzývá vládu, aby – pokud to bude nutné s pomocí EU – vypracovala a zavedla zvláštní programy odborné přípravy pro policejní orgány, státní zástupce, soudce a další relevantní orgány, jež zvýší jejich povědomí a znalosti, pokud jde o právní předpisy a postupy proti korupci;

20. vítá jmenování ředitelů agentury pro prevenci korupce a koordinace boje proti korupci a zároveň zdůrazňuje, že je nezbytně nutné poskytnout potřebné finanční a lidské zdroje pro zajištění plného provozu této agentury; vybízí k vynaložení veškerého úsilí o co nejrychlejší uzavření operativní dohody s Europolem;

21. vyjadřuje znepokojení nad nedostatečným pokrokem v oblasti praní špinavých peněz; naléhavě žádá Parlament, aby přijal nezbytné legislativní změny, které mimo jiné zlepší ohlašování podezřelých bankovních transakcí, zvýší míru zabavování majetku nabytého trestnou činností a zlepší účinnost příslušných orgánů; vyzývá k posílení útvaru finančního zpravodajství rozšířením vyšetřovacích kapacit; zdůrazňuje význam vytvoření struktur pro správu a údržbu zabaveného majetku;

22. konstatuje, že uvolnění vízového režimu nevedlo ke zvýšení počtu žádostí o azyl občanů Bosny a Hercegoviny v schengenském prostoru, Bulharsku a Rumunsku; oceňuje, že orgány vytvořily na dvoustranné a mnohostranné úrovni mechanismy pro případy, kdy jednotlivé členské státy zaznamenaly dočasný nárůst žádostí o azyl;

23. vyzývá orgány Bosny a Hercegoviny, aby aktivně hájily a podporovaly práva všech skupin občanů a jednotlivců, které je zapotřebí chránit před přímou či nepřímou diskriminací a násilím; se znepokojením konstatuje, že uplatňování antidiskriminačního zákona je nadále slabé a že právní ustanovení jsou nedostatečná; naléhá na vládu a parlament Bosny a Hercegoviny, aby uvedly právní a institucionální rámec země do souladu s evropskými a mezinárodními standardy v oblasti práv LGBT; vyzývá orgány Bosny a Hercegoviny, aby upevňovaly občanskou společnost a aktivně ji zapojily do vytváření a uplatňování politik zaměřených na lidská práva;

24. bere na vědomí pokrok, jehož bylo dosaženo při provádění strategie pro romskou menšinu a akčních plánů vypracovaných v oblasti bydlení a zaměstnanosti; vyzývá k vyvinutí dalšího úsilí v těchto oblastech, jelikož romská populace i nadále čelí diskriminaci a velmi obtížným životním podmínkám;

25. zdůrazňuje, že je nutné účinně a ve spolupráci s mezinárodním společenstvím bojovat proti obchodu s lidmi, stíhat pachatele trestných činů, poskytovat ochranu a odškodnění obětem a šířit osvětu ve snaze předejít tomu, aby se tyto osoby staly vinou úřadů a společnosti znovu oběťmi; vyzývá k prohloubení spolupráce a partnerství mezi příslušnými orgány z různých oblastí politiky a celostátními i regionálními nevládními organizacemi; vyzývá ke zvýšení informovanosti policejních orgánů Bosny a Hercegoviny

v oblasti obchodování s lidmi prostřednictvím zvláštních odborných školení; vybízí k poskytování trvalé podpory ze strany EU v souvislosti s obchodováním s lidmi a žádá, aby GŘ pro rozšíření, GŘ pro vnitřní věci a koordinátor EU pro boj proti obchodování s lidmi spolu v této věci úzce spolupracovali;

26. bere na vědomí, že byly zavedeny právní předpisy, které zaručují práva žen a rovnost žen a mužů, avšak vyjadřuje znepokojení nad skutečností, že v této oblasti bylo dosaženo pouze omezeného pokroku; naléhavě žádá vládu Bosny a Hercegoviny, aby usilovala o vyšší účast žen v politice i na trhu práce; kromě toho vybízí vládu, aby ve větší míře podporovala činnosti a iniciativy, jejichž cílem je bojovat proti diskriminačním zvyklostem, tradicím a stereotypům oslabujícím základní práva žen;

27. vyzývá orgány Bosny a Hercegoviny, aby v úzké spolupráci s mezinárodním společenstvím bojovaly proti extremismu, náboženské nesnášenlivosti a násilí; mimo všech ostatních tendencí k extremismu, které se projevují na západním Balkánu, je znepokojen i extremistickými projevy wahhábistů; oceňuje páteční kázání bosenského velkého muftího z listopadu loňského roku, při němž odsoudil terorismus a násilí jako projevy nepřátelství vůči islámu a jeho zásadám a hodnotám, a naléhavě vyzývá všechny odpovědné orgány této země, aby se i nadále ubíraly tímto směrem; vyzývá k osvětě v souvislosti s extremistickými hrozbami jakéhokoli druhu, k jejich prošetření a odstranění v celém regionu západního Balkánu;

28. vyzývá orgány Bosny a Hercegoviny, aby posílily nezávislé a různorodé sdělovací prostředky bez politického vměšování a aby sdělovacím prostředkům umožnily přinášet svobodně zpravodajství ze všech částí země; vyjadřuje politování nad pokračujícím politickým nátlakem na sdělovací prostředky v zemi a také hrozbami namířenými proti novinářům; kromě toho naléhavě vyzývá k řešení otázky vysoké politické a etnické roztříštěnosti a polarizace ve sdělovacích prostředcích;

Řešení otázky válečných zločinů

29. vyjadřuje uznání orgánům Bosny a Hercegoviny jak na úrovni státu, tak i územních samosprávných celků za rychlé a odpovídající reakce na žádosti Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii (ICTY);

30. naléhavě žádá veškeré příslušné orgány, aby zvýšily kapacity státních zastupitelství a soudů v Bosně a Hercegovině, pokud jde o řešení válečných zločinů, a to s cílem snížit velký počet nevyřešených případů těchto zločinů, zabývat se uplatňováním různých trestních zákoníků, což vede k nerovnoměrným rozsudkům, a urychlit pokrok ve věci ochrany svědků a provádění národní strategie pro vyšetřování válečných zločinů; zdůrazňuje, že při procesu postoupení případů válečných zločinů soudními orgány na úrovni státu jiným příslušným instancím musí být uplatňována objektivní a transparentní kritéria; odsuzuje jakékoli politicky motivované útoky na rozhodnutí soudu Bosny a Hercegoviny v případech týkajících se válečných zločinů; vyzývá orgány Bosny a Hercegoviny, aby urychlily stíhání v případech sexuálních trestných činů spáchaných během války a současně zajistily, že se obětem skutečně dostane spravedlnosti a odškodnění;

31. vítá vypracování strategie pro oběti sexuálního násilí spojeného s válečnými trestnými

činy s cílem zajistit těmto obětem přímé a přiměřené odškodnění a ekonomickou, sociální a psychologickou podporu, včetně služeb maximální pomoci v oblasti duševního a tělesného zdraví; vyzývá orgány Bosny a Hercegoviny, aby vypracovaly programy a vyčlenily přiměřené zdroje na ochranu svědků; v této souvislosti zdůrazňuje potřebu zlepšit koordinaci mezi různými soudními orgány a urychlit postupy stíhání v případech sexuálních válečných trestných činů; vyzývá Komisi a další mezinárodní dárce, aby podpořily orgány Bosny a Hercegoviny v tomto úsilí finančními zdroji a odbornými znalostmi, jež se týkají obětí sexuálních válečných trestných činů;

32. je znepokojen skutečností, že Bosně a Hercegovině stále schází celostátní vězeňské zařízení, kde by mohli být umístěni vězni odsouzení za závažné trestné činy, včetně válečných zločinů; vítá zadržení Radovana Stankoviče, který uprchl z věznice Foča poté, co jej státní soud Bosny a Hercegoviny uznal vinným a odsoudil k dvacetiletému trestu odnětí svobody za zločiny proti lidskosti, včetně znásilňování, zotročování a mučení;

33. vyzývá orgány Bosny a Hercegoviny, aby podporovaly a dokončily trvalý návrat uprchlíků a vnitřně vysídlených osob a aby přijaly vhodnou strategii; důrazně doporučuje místním orgánům, aby zajistily infrastrukturu pro jejich úspěšný návrat; vybízí orgány Bosny a Hercegoviny k tomu, aby se i nadále snažily uplatňovat Sarajevské prohlášení o uprchlících tím, že se budou zabývat klíčovými problémy, jako jsou zdravotní péče, zaměstnanost a sociální služby;

34. v této souvislosti připomíná význam úplného provedení strategie o protinášlapných minách; zdůrazňuje, že je potřeba, aby budoucí zákon o opatřeních proti protinášlapným minám náležitě řešil otázku odpovědnosti za získávání finančních zdrojů, správních a řídících kapacit a koordinace opatření pro odminování, jak již zdůraznila Komise;

35. připomíná rozhodnutí Ústavního soudu Bosny a Hercegoviny o tom, že zákon o občanství je v rozporu s ústavou; znovu opakuje výzvu ústavního soudu určenou pro parlamentní shromáždění, aby tento zákon do půl roku změnila; vyzývá k neodkladnému provedení rozsudku tohoto soudu;

Vzdělání

36. přestože bere na vědomí určitý pokrok ve zdokonalení obecného vzdělávacího rámce, vyzývá novou vládu, aby mimo jiné zlepšila koordinaci mezi 13 ministerstvy pověřenými školstvím a úřadem pro vzdělávání v okrese Brčko, snížila roztříštěnost vzdělávacího systému a zajistila, aby školy byly více inkluzivní;

37. vzhledem k zásadní úloze vzdělání při budování tolerantní mnohonárodnostní společnosti naléhavě žádá všechny orgány státní správy v Bosně a Hercegovině, aby prosazovaly inkluzivní a nediskriminační vzdělávací systém a odstranily vyloučení různých etnických skupin (dvě školy pod jednou střechou) tím, že vytvoří společné vzdělávací programy a integrované třídy po celé zemi; vyzývá Komisi, aby posoudila, zda by cílená podpora EU mohla pomoci při odstraňování segregace ve vzdělávacím systému;

38. naléhavě žádá novou vládu a příslušné orgány na úrovni samosprávných celků, kantonů a okresu Brčko, aby pokročily dále ve svém akčním plánu týkajícím se vzdělávacích potřeb Romů a zajistily odpovídající finanční zdroje pro jeho provádění; vyzývá orgány

Bosny a Hercegoviny, aby hledaly způsoby registrace všech romských dětí při narození s cílem umožnit zápis do škol;

39. zdůrazňuje, že je nezbytné zlepšit celkovou kvalitu vzdělávání, aby odpovídalo potřebám pracovního trhu; vyzývá orgány Bosny a Hercegoviny, aby se zabývaly nedostatky odborné přípravy s cílem získat přímé zahraniční investice a zajistit, aby mimo jiné z důvodu hospodářské nezbytnosti byla zahájena akreditace vzdělávacích institucí a v plné míře i činnost agentur zabývajících se uznáváním dosaženého vzdělání a diplomů;

40. naléhavě žádá novou vládu, aby zahájila nezbytné kroky a poskytla tak příslušným zúčastněným stranám v Bosně a Hercegovině příležitost zúčastnit se konečně programů Evropské unie zaměřených na mobilitu ve vzdělávání, k nimž mají přístup od roku 2007;

41. vyzývá orgány, aby vyjasnily právní rámec vypracovaný pro státní kulturní instituce, jako jsou Národní muzeum, Národní knihovna a Muzeum historie, a zajistily ochranu těchto institucí;

Hospodářské a sociální otázky

42. bere na vědomí, že s nárůstem nezaměstnanosti se zhoršují se životní podmínky, zejména mezi mladými lidmi ve věku od 18 do 24 let; pevně věří, že hospodářská prosperita a perspektiva zaměstnanosti jsou – zejména u mladých lidí – nezbytné pro další rozvoj země; vyzývá novou vládu, aby urychlila hospodářský růst, který byl zpomalen těžkopádnou řídící strukturou, nadměrně rozsáhlou a příliš nákladnou vládní byrokracií a dlouhodobými problémy s organizovanou trestnou činností a korupcí;

43. vyzývá představitele státu a podnikatelské sféry, aby vynaložili veškeré úsilí o obnovení důvěry investorů a vytvořili prostředí vstřícné k podnikání, neboť Bosna a Hercegovina se zařadila na poslední místo v regionu, pokud jde o vhodné podmínky pro investice;

44. vítá provádění iniciativy *Small Business Act* a snahy Rady ministrů a územních samosprávných celků o zajištění opatření finanční podpory pro malé a střední podniky (MSP); podtrhuje rovněž potřebu založit okamžitě celostátní rejstřík pro vytváření obchodních statistik a jednotný systém registrace MSP pro celou zemi, který usnadní rozvoj těchto podniků;

45. naléhavě žádá novou vládu a vlády územních samosprávných celků, aby koordinovaným způsobem řešily dopady hospodářské krize, zachovávaly řádné fiskální politiky a přijaly státní rozpočet na rok 2012 a globální rámec pro fiskální politiku na období 2012–2014; domnívá se, že je důležité urychlit tempo hospodářské restrukturalizace zejména ve federaci; vyzývá vládu, aby zajistila náležitý rozpočet pro účely blížících se obecních voleb, které se mají konat v letošním roce;

46. naléhavě žádá novou vládu, aby zaměřila své úsilí na reformy nezbytné pro přistoupení Bosny a Hercegoviny ke Světové obchodní organizaci s cílem podporovat ještě příznivější podnikatelské prostředí a zahraniční investice;

47. opakuje svou výzvu, aby se všechny zúčastněné strany snažily dokončit jednotný hospodářský prostor posílením koordinace hospodářské politiky mezi vládami územních

samosprávných celků, odstraněním překážek řádného právního rámce a vytvořením hospodářské soutěže v celé zemi;

48. vítá přijetí zákona o státní podpoře oběma komorami parlamentního shromáždění Bosny a Hercegoviny; připomíná, že tento zákon je jedním z požadavků, jehož splnění umožní, aby vstoupila v platnost dohoda o přidružení a stabilizaci; vyzývá orgány, aby přijaly prováděcí pravidla k tomuto zákonu v souladu s *acquis*;

49. vyzývá novou vládu, aby vyvinula účinný a udržitelný systém sociální ochrany a zlepšila cílené přidělování sociálních dávek; vyzývá orgány Bosny a Hercegoviny, aby přijaly jednoznačnější závazek v oblasti politiky zaměstnanosti, sociální soudržnosti a rovnosti mezi ženami a muži; považuje za zásadní zlepšit koordinaci mezi vzděláváním a pracovním trhem, aby vzdělávání lépe odpovídalo požadavkům pracovního trhu;

50. vyzývá stát a vlády územních samosprávných celků, aby odstranily překážky, které vedou k nízké pracovní mobilitě v zemi, tím, že sjednotí ustanovení jednotlivých pracovněprávních předpisů a důchodové a sociální systémy jednotlivých samosprávných celků a také kantonů, což podnítí mobilitu a umožní převoditelnost dávek v zemi;

51. zdůrazňuje, že Bosna a Hercegovina ratifikovala hlavní úmluvy Mezinárodní organizace práce (MOP) v oblasti pracovních práv a revidovanou Evropskou sociální chartu; upozorňuje na skutečnost, že pracovní a odborová práva stále zůstávají omezená, a vyzývá vládu Bosny a Hercegoviny, aby tato práva dále posilovala a snažila se dosáhnout v této oblasti harmonizace právního rámce na celém území země;

52. vyzývá Komisi, aby navrhla podrobný plán postupu pro zlepšení mobility a přístupu studentů, stážistů a pracovníků na trh práce a ke vzdělávacím službám v Evropském hospodářském prostoru, včetně programů pro cirkulační migraci za prací;

Regionální spolupráce

53. oceňuje aktivní úlohu Bosny a Hercegoviny v procesu provádění Sarajevského prohlášení a při přijímání společného prohlášení ministrů zahraničí Bosny a Hercegoviny, Srbska, Chorvatska a Černé hory o ukončení přesídlování a navržení trvalých řešení situace zranitelných uprchlíků a vnitřně vysídlených osob;

54. vítá úsilí o vyřešení přetrvávajících problémů mezi Bosnou a Hercegovinou, Srbskem a Chorvatskem a skutečnost, že se toto úsilí v posledních měsících zintenzívnilo; vybízí všechny zúčastněné strany, včetně orgánů Bosny a Hercegoviny, aby věnovaly zvláštní pozornost dvoustranné a regionální spolupráci v oblasti spravedlnosti a bezpečnosti;

55. ačkoliv bere na vědomí, že Bosna a Hercegovina navázala dobré sousedské vztahy se Srbskem, žádá Bosnu a Hercegovinu, aby neodkládala podepsání protokolu o výměně důkazných prostředků v případech válečných zločinů a zahájila užší spolupráci v této citlivé oblasti; vítá nicméně dvoustrannou dohodu mezi Bosnou a Hercegovinou a Srbskem o spolupráci týkající se výměny informací v oblasti boje proti organizované trestné činnosti, pašování drog a lidských orgánů a obchodování s nimi, nezákonné migraci a terorismu;

56. vyzývá vládu Bosny a Hercegoviny a sousední země, aby vynaložily veškeré úsilí na vyřešení hraničních sporů se svými sousedy, a to buď prostřednictvím dvoustranných dohod nebo jinými prostředky; zdůrazňuje, že dvoustranné otázky je nutné řešit mezi dotčenými stranami, a to s odhodláním, v dobrém sousedském duchu a s ohledem na celkové zájmy EU;

57. vzhledem k tomu, že přistoupení Chorvatska k EU bude mít také dvoustranné dopady, vyzývá orgány Bosny a Hercegoviny, aby vyvinuly veškeré úsilí k přiblížení příslušných právních předpisů své země na jednotlivých úrovních vlády s předpisy EU v oblasti veterinární a rostlinolékařské a v oblasti bezpečnosti potravin a aby zlepšily nebo vytvořily nezbytnou infrastrukturu na mnohých hraničních přechodech s Chorvatskem, a umožnily tak provádění hraničních kontrol, které vyžaduje EU;

58. je znepokojen faktem, že Bosna a Hercegovina je jedinou zemí v regionu, která neumožňuje vstup občanům Kosova na své území; naléhavě proto žádá orgány Bosny a Hercegoviny, aby za účelem vstupu do země uznávaly požadované cestovní doklady občanů Kosova, stejně jako to činí Srbsko a rovněž další země;

°

° °

59. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedkyni Komise, Radě, Komisi a vládám a parlamentům Bosny a Hercegoviny a jejích územních samosprávných celků.